

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 53.107/2
du 3 avril 2013

advies 53.107/2
van 3 april 2013

sur

over

un avant-projet de loi
'modifiant la loi du
2 août 2002 concernant la lutte
contre le retard de paiement
dans les transactions
commerciales'

een voorontwerp van wet 'tot
wijziging van de wet van
2 augustus 2002 betreffende de
bestrijding van de
betalingsachterstand bij
handelstransacties'

Le 26 mars 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi 'modifiant la loi du 2 août 2002 concernant la lutte contre le retard de paiement dans les transactions commerciales'.

L'avant-projet a été examiné par la deuxième chambre le 3 avril 2013. La chambre était composée de Pierre LIÉNARDY, président de chambre, Pierre VANDERNOOT et Jacques JAUMOTTE, conseillers d'État, Yves DE CORDT et Christian BEHRENDT, assesseurs, et Colette GIGOT, greffier.

Le rapport a été présenté par Wanda VOGEL, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Jacques JAUMOTTE.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 3 avril 2013.

*

Op 26 maart 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van vijf dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot wijziging van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties'.

Het voorontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 3 april 2013. De kamer was samengesteld uit Pierre LIÉNARDY, kamervoorzitter, Pierre VANDERNOOT en Jacques JAUMOTTE, staatsraden, Yves DE CORDT en Christian BEHRENDT, assessoren, en Colette GIGOT, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Wanda VOGEL, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jacques JAUMOTTE.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 april 2013.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat het voorontwerp van wet de omzetting is van de richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties. Deze richtlijn heeft als doel om de toegang tot financiering van het midden-en klein bedrijf en van de middelgrote onderneming te vergemakkelijken en om een commercieel klimaat te creëren dat een tijdige betaling bij betalingsachterstand bevordert. Kleine ondernemingen hebben vandaag niet de mogelijkheid om snelle en efficiënte betalingen af te dwingen. Dankzij de omzetting van de richtlijn wordt een gunstiger klimaat gecreëerd voor de kleine en middelgrote ondernemingen en krijgen ze meer middelen in handen. De omzetting van de richtlijn moet aldus leiden tot een betere liquiditeitspositie van de kleine-en middelgrote ondernemingen, en zou moeten zorgen voor een stevige economische stimulans.

Deze richtlijn diende uiterlijk tegen 16 maart 2013 omgezet te zijn in de Belgische wetgeving. Doordat deze uiterste omzettingsdatum reeds verstreken is, en gelet op het economische belang van deze nieuwe wetgeving voor onze talrijke ondernemingen, is het van groot belang dat deze nieuwe bepalingen zo spoedig mogelijk in werking treden ».

S'agissant de la transposition tardive de directives européennes, comme la section de législation a souvent rappelé, il est certes de la responsabilité de la Belgique de transposer les directives européennes dans les délais et de manière adéquate. Cela ne signifie pas pour autant que l'on puisse toujours recourir au délai de cinq jours ouvrables pour une demande d'avis concernant la transposition tardive d'une directive. Ce n'est le cas que lorsqu'il est démontré que des circonstances particulières justifient qu'un avis rendu dans les trente jours (article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État) ne pourrait suffire, par exemple si la Commission européenne a mis la Belgique en demeure et a annoncé qu'elle saisirait la Cour de justice si la transposition n'est pas effectuée avant une date proche ¹.

En l'espèce, la demande d'avis ne fait état d'aucune circonstance particulière telle que décrite ci-avant.

Par ailleurs, la seule indication de ce que la législation envisagée présente une importance économique pour les entreprises ne suffit pas en soi à établir la pertinence de l'urgence invoquée.

¹ Voir par exemple, dans le même sens, l'avis 45.209/3 donné le 23 septembre 2008 sur un projet devenu l'arrêté royal du 6 mai 2009 'modifiant l'arrêté royal du 30 novembre 2001 portant interdiction de certaines expériences sur animaux en ce qui concerne les tests de corrosivité cutanée'; l'avis 45.831/3 donné le 15 janvier 2009 sur un projet devenu l'arrêté royal du 24 mars 2009 'portant règlement de l'importation, du transit et de l'exportation de substances radioactives'; et l'avis 51.206/4 donné le 11 avril 2012 sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers'. Voir le Rapport annuel 2008-2009, www.raadvst-consetat.be, onglet « L'institution », pp. 39-42.

La motivation de l'urgence ne comporte donc pas suffisamment d'éléments concrets et pertinents indiquant que l'adoption de l'avant-projet soit à ce point urgente qu'il faille recourir à la procédure d'urgence prévue à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

La demande d'avis est donc irrecevable.

*

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief als volgt :

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat het voorontwerp van wet de omzetting is van de richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties. Deze richtlijn heeft als doel om de toegang tot financiering van het midden- en kleinbedrijf en van de middelgrote onderneming te vergemakkelijken en om een commercieel klimaat te creëren dat een tijdige betaling bij betalingsachterstand bevordert. Kleine ondernemingen hebben vandaag niet de mogelijkheid om snelle en efficiënte betalingen af te dwingen. Dankzij de omzetting van de richtlijn wordt een gunstiger klimaat gecreëerd voor de kleine en middelgrote ondernemingen en krijgen ze meer middelen in handen. De omzetting van de richtlijn moet aldus leiden tot een betere liquiditeitspositie van de kleine- en middelgrote ondernemingen, en zou moeten zorgen voor een stevige economische stimulans.

Deze richtlijn diende uiterlijk tegen 16 maart 2013 omgezet te zijn in de Belgische wetgeving. Doordat deze uiterste omzettingsdatum reeds verstreken is, en gelet op het economische belang van deze nieuwe wetgeving voor onze talrijke ondernemingen, is het van groot belang dat deze nieuwe bepalingen zo spoedig mogelijk in werking treden.”

In verband met de niet-tijdige omzetting van Europese richtlijnen is het, zoals de afdeling Wetgeving reeds herhaaldelijk heeft opgemerkt, weliswaar zo dat België ervoor moet zorgen dat Europese richtlijnen tijdig en adequaat worden omgezet. Dit betekent echter niet dat in geval van niet-tijdige omzetting van een richtlijn steeds een advies binnen een termijn van vijf werkdagen kan worden aangevraagd. Dit is alleen het geval wanneer wordt aangetoond dat er sprake is van bijzondere omstandigheden die maken dat niet kan worden volstaan met een advies binnen dertig dagen (artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State), bijvoorbeeld als de Europese Commissie België in gebreke heeft gesteld en heeft aangekondigd dat ze de zaak voor het Hof van Justitie zal brengen als de richtlijn niet vóór een bepaalde, nabije datum omgezet is.¹

In casu wordt in de adviesaanvraag geen gewag gemaakt van enige bijzondere omstandigheid zoals die welke hiervoor zijn beschreven.

De loutere vermelding dat de geplande wetgeving op economisch vlak van belang is voor de ondernemingen is voorts op zich niet voldoende om aan te tonen dat het aangevoerde spoedeisende karakter gegrond is.

¹ Zie bijvoorbeeld, in dezelfde zin, advies 45.209/3, op 23 september 2008 verstrekt over een ontwerp dat geleid heeft tot het koninklijk besluit van 6 mei 2009 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 2001 houdende verbod op sommige dierproeven voor wat betreft het testen van huidcorrosiviteit’; advies 45.831/3, op 15 januari 2009 verstrekt over een ontwerp dat geleid heeft tot het koninklijk besluit van 24 maart 2009 ‘tot regeling van de invoer, de doorvoer en de uitvoer van radioactieve stoffen’; en advies 51.206/4, op 11 april 2012 verstrekt over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’. Zie het Jaarverslag 2008-2009, www.raadvst-consetat.be, tab “De instelling”, p. 39-42.

De motivering van het spoedeisende karakter bevat onvoldoende concrete en relevante gegevens die aangeven dat het ontwerp dermate dringend moet worden aangenomen dat de spoedprocedure voorgeschreven bij artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet worden gevolgd.

De adviesaanvraag is bijgevolg niet-ontvankelijk.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Colette GIGOT

Pierre LIÉNARDY